

PĒTĪJUMA KOPSAVILKUMS

2019.gada nogalē sadarbībā ar SIA "SKDS Pētījumu centrs" tapis pētījums par Latvijas lauku reģionos esošo un potenciālo uzņēmēju vajadzībām, līdzšinējo pieredzi un nākotnes iecerēm finanšu aizņēmumiem uzņēmējdarbības attīstībai. Pētījuma ietvaros 52 pagastos, 6 pilsētās 2019.gada novembrī tika veikta aptauja. Aptaujas mērķis bija esošo un potenciālo uzņēmēju reģionos finanšu vajadzības, iespējas sava uzņēmuma darbībai. Aptaujā piedalījās 314 respondenti.

BŪTISKĀKIE FAKTI PĒTĪJUMĀ:

1. Nedaudz vairāk kā puse (53%) aptaujāto ir norādījuši, ka pēdējo 3 gadu laikā uzņēmējdarbības uzsākšanai jeb veicināšanai, uzņēmējdarbības izveidei jeb attīstībai ir mēģinājuši piesaistīt finanses;
2. Kā biežākie finanšu piesaistes veidi: 43% aptaujāto ir vērsušies bankā, 13% nebanku sektorā (privātie aizdevēji), ELFLA finansējums 12%, 10% kooperatīvās krājaizdevumu sabiedrības, 8% ALTUM, 8% Nodarbinātības valsts aģentūras programmās;
3. Trešdaļai no aptaujātajiem, kuri bija vērsušies bankā, nav izdevies iegūt aizdevumu, galvenokārt nepietiekoša nodrošinājuma dēļ. Nereti potenciālie aizņēmēji paši ir atteikušies turpināt finanšu piesaisti kredīta veidā saistībā ar paaugstinātām prasībām kredīta nodrošinājumam;
4. 26% no finanšu piesaistes vajadzībām bija summās līdz 10 000.00 EUR. 22% summām robežās no 10 001.00 EUR līdz 20 000.00 EUR, 13% robežās no 20 001.00 EUR līdz 30 000.00 EUR, 14% robežās no 30 001.00 EUR līdz 50 000.00 EUR, 8% robežās no 50 001.00 EUR līdz 75 000.00 EUR;
5. No tiem aptaujas dalībniekiem, kuri pēdējo 3 gadu laikā centušies piesaistīt finansējumu uzņēmējdarbības izveidei jeb attīstībai, 52% ir vēlējušies saņemt SIA darbībai, 20% zemnieku saimniecībām, 18% pašnodarbinātas personas saimnieciskajai darbībai;
6. No visiem aptaujas dalībniekiem 2/3-daļas jeb 66% ir norādījuši finanšu piesaistes vajadzību tuvāko 5 gadu laikā uzņēmējdarbības aktivizēšanai, 39% no tiem ir norādījuši apgrozāmo līdzekļu pieejamības vajadzību summām līdz 10 000.00 EUR, 18% summām robežās no 10 001.00 EUR līdz 20 000.00 EUR. Nedaudz vairāk kā trešdaļa jeb 36% aptaujas dalībnieku ir norādījuši aizdevuma izlietojuma termiņu līdz 5 gadiem.

Pētījuma rezultāti iezīmējuši lauku reģiona uzņēmēju aktivitāti, mērķus darbības aktivizēšanai un vajadzības finanšu piesaistei, meklējot finanšu avotus ārpus bankām - īpaši COVI-19 seku likvidēšanai. Aktivizējies ir sīko un mazo uzņēmēju (Eiropas Komisijas (EK) regulas Nr.651/2014 1. pielikums) konkurētspējas veicināšanas jautājums. Apgrozāmo līdzekļu pieejamība īstermiņam, ELFLA projektu līdzfinansējuma jeb priekšfinansējuma pieejamība (īpaši LEADER projektiem summās līdz 20 000.00 EUR ar atbalsta intensitāti vidēji 70%), darbinieku mājasaimniecību aizdevumu pamatsummu atlikšana jeb atmaksas termiņu pagarinājumi (vidēji summām līdz 5 000.00 EUR).

Pētījums tapis ELFLA projekta 'Reģiona Finanšu Reģiona Uzņēmējdarbībai' (projekta nr. 18-00-A019.332-000005) ietvaros.